

Historische canon Regiment Infanterie Johan Willem Friso

Compagnie in de West

In 1929 nam een groep Venezolaanse revolutionairen zonder veel moeite het Waterfort te Willemstad (Curaçao) in. De Nederlandse regering was hier zo van geschrokken dat zij besloot militaire versterkingen te sturen. Eerst ging het vooral om mariniers en om KNIL-militairen uit Suriname. Direct na de Tweede Wereldoorlog nam de landmacht de garnizoensdienst over. De mariniers waren in de loop van de oorlog vertrokken vanwege de oprichting van de Mariniersbrigade. In 1951 namen de mariniers het stokje van de landmacht weer over.

Terugkeer van de Koninklijke Landmacht naar de West

Het zou tot 2009 duren voordat de landmacht weer een belangrijke rol op de Nederlandse Antillen ging vervullen. De aanleiding was dat de 31e Infanteriecompagnie van het Korps Mariniers werd opgeheven. Hierdoor ontstond een gat dat opgevuld moest worden met een 100 militairen sterke 'Compagnie in de West' (CidW). Voor deze compagnie werd een viermaandelijks rotatieschema opgezet.

Hoewel de CidW ver buiten Nederland opereerde, werd zij door de regering als onderdeel van nationale operaties gezien. De militairen deden immers dienst binnen het Koninkrijk en dus voerden zij gewoon hun koninkrijkstaken uit. Dat betekende dat de militairen werden ingezet bij de bescherming van het grondgebied en de territoriale wateren van de Beneden- en Bovenwindse eilanden. Ook de handhaving van de internationale rechtsorde en stabiliteit behoorden tot het takenpakket van de CidW.

Naast bovenstaande taken verleenden de militairen bijstand en steun wanneer de autoriteiten daarom vroegen. De bijstand kwam vooral neer op hulpverlening bij de 'beteugeling van woelingen' (de 'harde' bijstand). In geval van rampen was het de taak van de militairen om steun te verlenen ('de zachte' bijstand). Bij steunverlening lag de focus vooral op rampenbestrijding in navolging van orkanen.

Voor het eerst in de West

Eind 2014 versterkte 44 Pantserinfanteriebataljon de 17e rotatie van de CidW met een peloton van de A-compagnie. Nauwelijks was het peloton op Curaçao aangekomen toen de lokale overheid om steun vroeg. De Curaçaose autoriteiten hadden hulp nodig bij het terugdringen van de criminaliteit op het eiland. CidW had de taak om de Koraal Specht-gevangenis te doorzoeken.

Kort daarna gaf de gevangenis weer aanleiding tot inzet. Er dreigde een uitbraak van gevangenen. In samenwerking met de lokale autoriteiten legden de militairen een cordon rond de inrichting. De inzet bij de gevangenis duurde bijna drie weken. Mede dankzij de inspanningen van de militairen loste de dreigende situatie op.

De tweede rotatie

44 Pantserinfanteriebataljon kwam opnieuw aan de beurt voor de 22e rotatie van de CidW. De opdracht viel toe aan de B-compagnie. Daarvan moest ook een peloton naar Irak voor de operatie Inherent Resolve. Ditmaal fungeerde het detachement als de kern van CidW.

Op 1 augustus 2016 kwam het detachement van de B-compagnie aan op Curaçao. Halverwege september vroegen de lokale autoriteiten de compagnie om hulp. Er dreigde namelijk een staking bij de olieraffinaderij Isla uit de hand te lopen. CidW verleende bijstand door de vloot brandstoftrucks te bewaken. Even leek het erop dat 'harde' bijstand nodig was. Uiteindelijk duurde de staking slechts een dag zonder dat er buitensporige ordeverstoringen plaatsvonden.

Afgezien van de sporadische inzetten oefenden de detachementen van 44 Pantserinfanteriebataljon ook veel. Curaçao en Bonaire boden veel gelegenheid voor specifieke oefendoelstellingen. Zo oefenden de pantserinfanteristen op inzet bij tropisch klimaat, het optreden in bergachtig gebied en waterrijk gebied.¹

¹ In manuscript, hoofdstuk 7 'nationale operaties' en hoofdstuk 7, 'Compagnie in de West', p. 13, 17-21.